

Mans Unides alerta de l'augment del tràfic de persones durant la pandèmia

Dv, 30/07/2021 per Catalunya Religió

(Mans Unides) Amb motiu del Dia Mundial contra el Tràfic de Persones, Mans Unides denuncia que el tràfic de persones no deixa d'augmentar en plena pandèmia. Així mateix, moltes de les víctimes potencials estan ara més lluny dels mecanismes de prevenció i suport, la qual cosa complica la seva identificació i rescat i ha facilitat l'auge del recent fenomen de la ciberprostitució. Segons l'últim informe de la Oficina de les Nacions Unides contra la Droga i el Delicte (UNODC), en 2018, 148 països van detectar al voltant de 50.000 víctimes de tràfic, encara que el nombre real de persones afectades és molt major, donada la naturalesa oculta d'aquest delicte. L'informe mostra que els traficants s'aprofiten especialment dels més vulnerables, com els migrants, les persones sense treball i els menors d'edat. En el cas dels nens i nenes, la seva presència entre les víctimes de tràfic s'ha triplicat en els últims 15 anys. Les nenes són tractades principalment amb finalitats d'explotació sexual i els nens són utilitzats per a treballs forçats.

Zamboanga, la porta posterior del tràfic a Filipines

La ciutat costanera de Zamboanga és la sisena ciutat més poblada de Filipines i el seu port internacional suposa la "porta posterior" per al tràfic de persones en el continent asiàtic. Aproximadament 8.000 víctimes de tràfic han estat rescatades en el port internacional de Zamboanga des de 2011. D'aquest número, al voltant de 300 eren menors d'edat, principalment nenes. No obstant això, el nombre de víctimes pot ser molt major perquè existeixen altres 100 molls privats a la ciutat que eludeixen els controls i alguns són utilitzats per a activitats il·legals com el tràfic de persones.

En aquest context, Mans Unides col·labora des de fa més de 10 anys amb l'ONG Katilingban Sa Kalambuan Org. Inc. (KKI). Amb l'objectiu de prevenir i pal·liar les conseqüències del tràfic de persones menors d'edat, l'ONG KKI va posar en marxa

en 2008 el Tanglaw Buhay Center, un centre d'acolliment i reinserció de nenes víctimes de tràfic i violència sexual que ha aconseguit reintegrar en la societat a més de 350 nenes.

La **Dra. Marcelina Carpizo**, directora del Tanglaw Buhay Center, explica quin és el perfil majoritari de les víctimes: "Solen ser noies joves, i també nenes, que vénen de llars trencades o amb escassos recursos econòmics, baixos nivells educatius i la biografia dels quals està marcada per la violència física, psicològica i/o sexual. En alguns casos, és en el si de la família on es cometen els primers abusos. Altres vegades les famílies són enganyades, o confien en xarxes il·legals que empen les nenes com a treballadores domèstiques en condicions de semi esclavitud o com a treballadores sexuals".

"Mercaderies que es compren, venen i rebutgen"

La pobresa generalitzada i la persistència del conflicte armat en nombroses zones del país són factors que alimenten la tracta, ja que els traficants aprofiten el context per a oferir "sortides" a les famílies amb fills desatesos. Així mateix, altres causes són la discriminació de gènere, les seqüeles de la guerra, la falta d'informació i educació i la corrupció oficial. "L'afebliment del sistema de valors i el consumisme ha convertit a les persones, deshumanitzades completament pels seus captors, en simples mercaderies que es compren, venen i utilitzen, per a després ser rebutjades, per "velles" o poc rendibles", continua Carpizo.

Coronavirus i ciberprostitució

És probable que la pèrdua generalitzada de l'ocupació i ingressos i la inseguretat política i econòmica a causa de la pandèmia, facin créixer les taxes de treball infantil, explotació sexual, tràfic de nens i embarassos d'adolescents. En aquests temps incerts de crisi, la ciberprostitució es consolida com una nova forma d'abús i un greu risc per als nens i nenes de famílies empobrides. "Les escoles no acullen encara classes presencials i els nens, que es veuen obligats a seguir les classes per internet, se senten ansiosos o sols a causa de l'aïllament i el tancament», afirma Carpizo. «Aquesta connexió permanent facilita la tasca dels ciberdelinqüents, que tempten a famílies i nens amb sortides ràpides a la seva dura situació".

El tràfic de dones i nenes migrants veneçolanes a Colòmbia

Les dones i nenes migrants veneçolanes són un objectiu cada vegada més recurrent per a les xarxes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual a Colòmbia. La situació, encara que no és nova, sí s'ha aguditzat a conseqüència de la diàspora constant de veneçolans que travessen la frontera amb Colòmbia. Els tentacles dels grups delictius s'han ampliat i s'ha consolidat una xarxa transnacional i criminal anomenada "Els Venecos", en conjunció amb actors provinents del conflicte armat colombià i grups armats de delinqüència organitzada.

Amb el suport de Mans Unides, el Servei Jesuïta a Refugiats (JRS) ha contribuït al fet que la Defensoria del Poble a Colòmbia generés l'alerta primerenca 025. En aquesta alerta s'exposa que les dones són abordades per la xarxa criminal a les ciutats frontereres de Sant Cristòfor, Ureña i Sant Antoni del Táchira, sota falses promeses laborals, i les traslladen enganyades cap a la regió del Magdalena Medio amb finalitats d'explotació sexual. Moltes de les víctimes no denuncien mai la seva

situació, pel fet que el tràfic de persones és executat per grups fortament armats. Per això, aquestes iniciatives de prevenció i alerta primerenca són de summa importància.

"En aliança amb organitzacions locals i amb suport de Mans Unides, duem a terme jornades de prevenció i salut en les quals conversem amb les dones, ens acostem a la seva realitat i documentem la situació de les migrants veneçolanes víctimes o en risc de tràfic", explica **Diana Marcela Torres**, Coordinadora Regional a Colòmbia del Servei Jesuïta a Refugiats. "També assessorem les institucions, ja que hi ha un desconeixement generalitzat sobre el tràfic de persones, la ruta d'atenció a les víctimes i la protecció dels seus drets", assegura.

La pandèmia augmenta el risc i la invisibilitat de les víctimes

Els establiments de les ciutats en els quals les víctimes eren explotades van ser tancats a conseqüència de la pandèmia, la qual cosa va provocar que les dones fossin traslladades a regions rurals, principalment a zones mineres de difícil accés i sota control de grups armats. Això fa que la invisibilitat del tràfic sigui major, augmentant així el risc per a les dones, ja que les institucions públiques tenen més dificultats per a detectar els casos.

"La primera reacció enfront de l'alerta primerenca per part de les institucions va ser la negació i el desconeixement de la situació -afirma Torres-. És fonamental, per aquesta raó, que mantinguem els nostres equips sobre terreny, amb el suport d'organitzacions com a Mans Unides. En ser presents en la zona, vam poder acompanyar a les comunitats i estar al corrent d'aquestes situacions. També ens va permetre posar en coneixement d'aquests fets a la Defensoria del Poble i això, juntament amb un rigorós treball de documentació, ens va facilitar avançar amb aquesta l'alerta primerenca 025", conclou Torres.